

YHDESSÄ KOETTUA

TAMPERE · KUOPIO · SATAKUNTA
JYVÄSKYLÄ · OULU · HELSINKI

VALTAKUNNALLINEN
LASTENSUOJELUJÄRJESTÖ

Copyright © 2018 Pesäpuu ry
All rights reserved

Pesäpuu ry
Toimitus:
Helena Inkinen, Johanna Barkman,
Marjukka Koskenkorva
Taitto: Lahja Kallinen, Aava & Bang
Kustantaja: Pesäpuu ry

ISBN 978-952-7208-17-5

Painopaikka: Kirjapaino Kari Ky, Jyväskylä
www.pesapuu.fi

Pesäpuu on valtakunnallinen lastensuojelujärjestö, jonka tehtävänä on kehittää lastensuojelua. Toimintamme perustuu vahvaan kumppanuuteen ja tuotamme lasten ja nuorten omiin kokemuksiin perustuvia ja kehittämistyössä syntyviä toimintamalleja, tietoa, materiaaleja ja koulutuksia. Pesäpuun materiaalit tunnistaa rekisteröidystä tavaramerkistä LUPAUS LAPSELLE®.

Toimintamme on yleishyödyllistä.

Yhdessä Koettua 100-vuotias Suomi sijoitettujen lasten silmin -tapahtumakiertue 2017

Pesäpuu ry yhteistyökumppaneineen juhlisti Suomen itsenäisyyttä tuomalla juhlavuoden keskiöön sijoitettujen lasten ja nuorten sekä heidän perheidensä tarinat. Yhdessä Koettua oli osa Valtioneuvoston Suomen itsenäisyyden satavuotisjuhla-vuoden ohjelmaa vuonna 2017.

Vuoden aikana toteutettiin yli 40 tapahtumaa: seminaareja, taidenäyttelyjä, kohtaamisen foorumeita, työpajoja ja tarinateratterituokioita. Tapahtumakiertueen päätavoitteena oli liittää lastensuojelun todellisuus osaksi itsenäisen Suomen historiaa, tehdä näkyväksi lastensuojelun asiakkaina olleiden ja olevien lasten ja nuorten kokemuksia, avartaa julkisuudessa vallitsevaa kuvaa lastensuojelusta ja murtaa siihen liitettyä negatiivista leimaa.

Kiertue sai vaikutteita *Lastensuojelun sijaishuollon epäkohdat ja lasten kaltoinkohtelu 1937–1983* -raportista sekä 20.11.2016 esitetystä Valtiollisesta anteeksipyyntöä sijais-huollossa kaltoinkohtelua kokeneille.

Kiertueella taidelähtöisyys, sosiaalipolitiikka ja historian näkökulmat yhdistyivät lasten ja nuorten omaan taiteeseen, nähdyksi ja kuulluksi tulemiseen sekä kokemusasiantuntijuuteen. Mukana oli lastensuojelun, tieteen, taiteen ja politiikan edustajia sekä yksityisiä henkilöitä. Tavoitimme eri-ikäisiä lastensuojelun sijaishuollon kokemusasiantuntijoita. Heidän ansiostaan pääsimme kokemaan sen hyvän, mikä meissä kaikissa on. Tämän vihon tarkoituksena on kasata yhteen viestejä ja näkökulmia, joita kiertueen aikana kohtasimme.

Kiertuepaikkakunnat

Tampere NÄKYVISSÄ!? *maaliskuu*
Kuopio SUHTEISSA!? *huhtikuu*
Satakunta KOHDATESSA!? *toukokuu*

Jyväskylä KOTONA!? *heinäkuu*
Oulu MUKANA!? *syyskuu*
Helsinki PIHALLA!? *syyskuu*

Veritas per umbras

Kahvipöytäkeskustelusta se alkoi. Unelma lastensuojelun si-
jaishuollossa koetuista tarinoista ja niiden näkyväksi tekemi-
sestä alkoi hahmottua ja lopulta se sai siivet. Vuosi toi monia
koskettavia hetkiä sekä meille järjestäjille että osallistujille.
Näin isolle kiertueelle ei voi lähteä ja luulla tulevansa muuttu-
mattomana kotiin.

Yhdessä tekemisessä on voimaa, yhdessä kokemisessa on
vaikuttavuutta. Kun avaamme kokemuksiamme ja teemme
niistä näkyviä, olemme samalla purkamassa lastensuojeluun
liitettyä tabua ja erilaisia leimoja. Yksikin jaettu ja ymmärretty

kokemus voi viedä monella tapaa yhteiskuntaamme parem-
paan suuntaan. Jokaisen tarina on arvokas, kertomisen ja
jakamisen arvoinen. Lastensuojelun apua tarvitsevat lapset,
nuoret ja perheet eivät kaipa elämäänsä leimaa, vaan myö-
tätuntoa, apua, tukea ja sitä, että joku uskoo heihin silloinkin,
kun oma usko horjuu. He kaipaavat yhteiskunnan välittämistä
ja rakkautta.

Rakkaus kietoutui kiertueella kaiken ympärille. Sen merkitys
tihkui esiin ihmisten kertomista tarinoista. Rakkaus korjasi,
rakkaus hoiti. Rakkauden puute jätti tyhjäksi ja pelokkaaksi.

Lasten pyyntö jo ennen kiertueen virallista avausta oli: "Pidä
minusta huolta!". Nuoret kertoivat, että vieläkään ei puhuta
tarpeeksi siitä, että lastensuojelun parissa kasvavat lapset
saattavat jäädä ilman rakastetuksi tulemisen tunnetta. Ihmi-
syyden perustana on nähdä ja hyväksyä tuleminen, se
että saa paikan toisen ihmisen sydämessä.

Veritas per umbras – totuus löytyy varjoista. Tämän ajatuksen
meille jätti galleriatilaan yksi näyttelyvieraistamme. Lapset ja
nuoret ansaitsevat parasta. He eivät itse tuo epäkohtia esiin.
Se on meidän aikuisten tehtävä. On tärkeää, että me uskal-

lamme katsoa sinne, missä toisinaan on synkkää ja pimeää.
Joskus on elintärkeää, että aikuiset uskaltavat mennä lasten
varjoihin, jotta voimme yhdessä löytää valoa toivoon. Muis-
tetaan, että ammattilaisten tehtävänä ei ole toivon valolla
asiakkaiden sokaiseminen. Heidän tehtävänä on varovasti
tukea ihmisiä niin, että toivon valo syttyy heidän sisällään ja
kasvaa unelmien liekiksi.

Yhdessä Koettua -tiimi Helena, Johanna ja Marjukka

Kaikki se hyvä meissä.
#hyvämeissä

RAKKAUS

Välittäminen on yksi
rakkauden muoto.

Mahtuuko rakkaus sijaishuollon järjestelmiin?

www.yhdessakoettua.fi

Välittäminen on rakkauden muoto.

Vuoden aikana kiertueella eniten puhututtanut teema oli selkeä: RAKKAUS. Kaikki ihmiset tarvitsevat rakkautta, rakastetuksi tulemistä ja kohdetta omalle rakkaudelleen.

Kiinnitetään huomio rohkeasti rakkauden muotoihin ja sen vaikutuksiin lapsiin, nuoriin, perheisiin ja työntekijöihin sijaishuollossa.

Välittäminen on yksi rakkauden muoto. Mahtuuko rakkaus sijaishuollon järjestelmiin?

Kuva: Anna-Maria Koskinen

Kaikki se hyvä meissä.
#hyvämeissä

RAKKAUS

Saako rakkauteen tottua?

Mahtuuko rakkaus sijaishuollon järjestelmiin?

www.yhdessakoettua.fi

Saako rakkauteen tottua?

Saako rakkauteen tottua sijaishuollon järjestelmissä? Rakkaus on yksi ihmisen keskeisimmistä tarpeista elämässä. Onko lastensuojelun piirissä olevilla lapsilla ja nuorilla mahdollisuutta tottua rakkauteen, jota heille osoitetaan? Mitä tapahtuu, kun antaa itselleen luvan vastaanottaa rakkautta ja välittämistä? Miltä tuntuu, kun itse osoittaa välittämistä muille?

Lapset ja nuoret voivat kiinnittyä ihmisten lisäksi myös paikkoihin, maisemiin, omaan huoneeseen, esineisiin tai eläimiin. Jatkuvan asuinpaikkojen vaihtumisen myötä he saattavat joutua luopumaan tärkeiksi kokemistaan asioista ja rakkauden kohteistaan. Kun vaalimme lasten ja nuorten arvokkaita ja merkityksellisiä asioita, vahvistamme samalla jatkuvuuden tunnetta heidän elämässään.

Kuva: Anna-Maria Koskinen

Kaikki se hyvä meissä.
#hyvämeissä

RAKKAUS

Olisitko rakastanut minua
enemmän, jos olisin
kasvanut pullossa?

www.yhdessakoettua.fi

Olisitko rakastanut minua enemmän, jos olisin kasvanut pullossa?

Keskustelu kiertueella rakkauden merkityksestä lastensuojelussa nosti esiin myös vanhempien päihdeongelmat. Yksi mahdollinen syy sijoitukseen voi olla aikuisten päihderiippuvuudet, jotka luovat arjesta epävarmaa, heikentävät lasten ja nuorten turvallisuudentunnetta ja siten vaikuttavat kiintymyssuhteiden muodostumiseen ja laatuun. Näissä tilanteissa lapset ja nuoret tarvitsevat välittämisen sanoittamista ja osoittamista entistä vahvemmin.

Rakkaus on radikaali keino auttaa ja tukea. Jokainen haluaa tuntea olonsa hyväksytyksi. Rakkauden eri muodoilla pystymme ottamaan lasten ja nuorten tarpeet huomioon ja vastaamaan niihin kaikissa sijaishuoltoprosessin vaiheissa.

Kuva: Anna-Maria Koskinen

Rakkaus lastensuojelussa

Rakkaudesta puhutaan harkiten, hiljaa, lähes kuiskaten. Kuitenkin kaikki ihmiset tarvitsevat rakkautta, rakastetuksi tulemistä ja kohdetta omalle rakkaudelleen. Sijaishuollossa tarvitaan usein lupa rakastaa. Lupa biologiselta suvulta rakastaa sijaisvanhempia ja -sisaruksia; lupa itseltä rakastaa jonkun toisen lasta, joka saattaa jo vuoden päästä muuttaa pois; lupa työnantajalta rakastaa lastenkodin lapsia; lupa itseltä uskaltaa rakastaa taas, vaikka viimeksi sattuihin. Tarvitaan tukea rakastamiseen ja sen opetteluun. Tarvitaan rakkauden tekoja, joilla osoitetaan kiintymystä ja välittämistä. Tarvitaan enemmän rakkautta.

Rakkaus-teemalla nostamme lastensuojelun 2020-luvulle. Se on uuden sukupolven viesti, jossa lastensuojelun asiakkaat ovat tuettuina, eivät leimattuina.

RAKKAUS

Mistä me puhutaan, kun puhutaan rakkaudesta?

Rakkaus nähdään isona asiana, välittämisenä ja kohtaamisena. Se on iänikuinen mysteeri, josta puhuminen on vaikeaa. Helpompaa on puhua rakkaudettomuudesta, voimakkaasta rakkauden nälästä.

Rakkautta tarvitaan, että saadaan pahaolo pois.

Kaivataan läheisyyttä, koskettamista, sitä, että joku olisi kiinnostunut ja että tulisi kuulluksi.

Kaikki se hyvä meissä.

#hyvämeissä

Toimenpide-ehdotukset

Hyväksytyksi tuleminen = rakkaus.

Rakkaus koskee myös lemmikkejä. Eläin tarjoutuu silitettäväksi, kuuntelee ja tulee lähelle. Tarjoten kiintymystä.

Hyvät hetket jäävät mieleen, kun annetaan rakkautta. Lasten salainen toive: pidä minusta huolta.

Pidetään rakkaudesta kynsin ja hampain kiinni.

www.yhdessakoettua.fi

Kaikki se hyvä meissä.

#hyvämeissä

VERTAISUUS

En ole yksin.

Vertaiset ymmärtävät paremmin.

www.yhdessakoettua.fi

Vertaisuus vahvistaa

Sijaishuollon piirissä olevien lasten ja nuorten määrä on noin 18 000. Lastensuojelun palveluiden piirissä lapsia ja nuoria on vajaa 80 000.

Yksi kiertueemme keskeisimmistä viesteistä onkin, että lastensuojelun ja sijaishuollon piirissä olevat lapset ja nuoret eivät ole yksin. Meidän tehtävänä on varmistaa, että nämä lapset ja nuoret saavat kokea vertaisuuden kokemuksia. Kuvassa oleva lause, "vertaiset ymmärtävät paremmin", on suora lainaus eräältä tapahtumiemme osallistujalta.

Vertaisuuden kokemukset lievittävät muun muassa häpeää, tarjoavat usein uuden näkökulman ja merkityksen elämään. Kun häpeä väistyy, voimaantuminen vahvistuu. Ihminen kokee olevansa merkityksellinen ja arvokas.

Kuva: Niina Vehmaa

"En olekaan mielisairas ja itsetuhoinen, vaan reagoinut normaalilla tavalla epänormaaleihin asioihin. Helpotus, etten olekaan hullu ja yksin kokemuksieni ja muistojeni kanssa. Lapsen tehtävänä ei ole olla aikuinen. Kiitos <3"

Vertaisuus – Toimenpide-ehdotukset

Jaetut kokemukset vahvistavat ihmisten välisiä suhteita, rakentavat yhteisöjä ja koko yhteiskuntaa. Kun yhteys toisiin kasvaa, ymmärrämme itseämme ja toisiamme paremmin. Tulevaisuuden näkymät avautuvat, kun ihminen ei ole enää menneisyytensä vanki.

Vertaistuen tarjoaminen lapsille, nuorille ja aikuisille on ammattilaisten tehtävä. Vertaistuellalla voi olla iso merkitys selviytymisen kannalta.

Kun vertaisuuteen liitetään kehittämis- ja vaikuttamistyö, puhutaan kokemusasiantuntijuudesta; vertaisuudesta kumpuavasta kehittämistyöstä. Kokemus siitä, että voi auttaa toisia omien kokemusten avulla, antaa voimaa. Parhaimmillaan tämä tarjoaa lisää tietoisuutta lastensuojelusta, tuo näkyväksi hyvät käytännöt ja toimet, jotka tarvitsevat korjausliikkeitä. Jotta vertaisuudelle ja kokemusasiantuntijuudelle löytyy tilaa, tarvitaan myös toimenpiteitä järjestelmään.

VERTAISUUS

Tarjotaan sijoitettuna oleville ja olleille paikkoja, joissa he voivat jakaa kokemuksiaan ammatillisesti tuettuna vertaisten kanssa.

Tarjotaan jakamisen paikkoja myös biologisille vanhemmille, sijaisvanhemmille ja sijaissisaruksille.

Tunnistetaan ja tunnustetaan kokemustiedon arvo ja kehittää lastensuojelua yhdessä lasten ja nuorten kanssa.

Toimenpide-ehdotukset

Perustetaan kehittäjäryhmiä paikalliseksi voimavaraksi lastensuojeluun.

Turvataan valtakunnallisen kokemusasiantuntijaverkoston jatkuvuus.

Perustetaan kehittäjäryhmiä paikalliseksi ja maakunnalliseksi voimavaraksi lastensuojeluun.

Kaikki se hyvä meissä.

#hyvämeissä

www.yhdessakoettua.fi

Kaikki se hyvä meissä.
#hyvämeissä

Ylisukupolvisuus
on keskeistä meille kaikille.

www.yhdessakoettua.fi

Ylisukupolvisuus on keskeistä meille kaikille

Ylisukupolvisuudessa huomio kiinnittyy sukupolvelta toiselle siirtyviin taakkoihin. Siksi lastensuojelun menneisyyden tunnistaminen ja tunnustaminen ovat lapsen suojelua, myös yksilötasolla. Menneisyys ei määritä tätä hetkeä eikä tulevaisuutta.

Rohkeutta on tuoda ikäviä asioita esille, sillä ne auttavat järjestelmiä korjaamaan omaa toimintaansa.

Rohkeutta on jakaa henkilökohtaisia, vaikeitakin tarinoita. Vertaistarinat auttavat ymmärtämään omaa ja läheisten

käyttäytymistä. Avoin keskustelu ylisukupolvisuudesta voi kesyttää pelon asioiden periytymisestä.

Kierteen katkaisemisen ytimessä on halu ymmärtää omaa menneisyyttä. Oman elämäntarinan käsittely luo ymmärrystä sille, kuka on, mistä tulee ja miten elää.

Tärkeintä on muistaa ylisukupolvinen hyvä. Kaikista perheistä löytyy jotain hyvää. Vaalimalla hyvää voimme rohkaista lapsia ja nuoria katkaisemaan ylisukupolvisuuden negatiivisia kierteitä ja löytämään omia vahvuuksiaan.

Eikä unohdeta: Lastensuojelun sijaishuollon epäkohdat ja lasten kaltoinkohtelu 1937–1983
<http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/74821>

Kuva: Niina Vehmaa

Valvonta lapsen ja nuoren tukena

KUKA VALVOO? MITÄ VALVOTAAN? MIKSI VALVOTAAN?

Sijaishuollon tehtävä on olla koti. Oikein valittu sijaishuoltopaikka on lastensuojelun tärkeimpiä tehtäviä. Lastensuojelun valvonnan tulee kulkea käsikädessä tarjotun tuen kanssa.

Lastensuojelussa tarvitaan turvallisuutta luovia rakenteita. Lapsen ja nuoren tulee tuntea olevansa turvassa sijaishuollossa. Lapsi saa olla lapsi, nuori saa olla nuori.

Tärkeintä on se, että lapsen ja nuoren kanssa arjessa elävät ihmiset ovat sellaisia, joille voi kertoa huolista ja iloista. Heidän seurassaan voi olla oma itsensä.

Valvonta lapsen ja nuoren tukena

Lapsille ja nuorille tulee antaa perustiedot lastensuojelun valvonnasta vastaavista viranomaisista sekä siitä, miten ja kenelle epäkohdista voi valittaa. Kyseessä on lasten, nuorten ja heidän perheidensä ihmisoikeudet ja oikeusturva.

Valtion on valvottava järjestettyä sijaishuoltoa. Kuntien ja maakuntien tulee turvata lastensuojeluun tarvittavat resurssit sen laadun varmistamiseksi. Nuoren asioista vastaavan sosiaalityöntekijän on oltava tietoinen roolistaan lapsen oikeuksia valvovana viranomaisena.

Viranomaisten suorittaman valvonnan lisäksi tulee lisätä myös lastensuojelun vertaisarviointia. Asiakkaiden on oltava mukana suoritettavassa valvonnassa, jolloin he pääsevät arvioimaan arkeaan ja antamaan siitä palautetta sekä vaikuttamaan omaan asuinympäristöönsä. Vertaisarvioinnilla ennaltaehkäistään kaltoinkohtelua ja lisätään läpinäkyvyyttä sijaishuollon eri toimijoiden kesken.

VALVONTA

Lastensuojeluun kaivataan lisää valvontaa, myös perhehoitoon.

Lasten ja nuorten täytyy tietää:
Kuka valvoo, mitä valvotaan, miksi valvotaan?

Sosiaalityöntekijän yksi käynti vuodessa on täysin riittämätöntä.

Toimenpide-ehdotukset

Lasten ja nuorten oikeutta tavata sosiaalityöntekijäänsä myös kahden kesken tulee vahvistaa.

Kehitetään ja levitetään vertaisarviointia sijaishuoltoon.

Kaikki se hyvä meissä.
#hyvämeissä

www.yhdessakoettua.fi

UNELMAT

"Aika ihana filis kun sit jossain vaiheessa
uskaltaa ruveta unelmoimaan."

Kaikki se hyvä meissä.

#hyvämeissä

www.yhdessakoettua.fi

Unelmilla on merkittävä rooli selviytymisessä.

Unelmilla on merkittävä rooli selviytymisessä.

Unelmat ovat ihmisten voimavara jaksaa elämän pyörteiden keskellä. Ne tuovat arkeen ripauksen taianomaisuutta, valavat uskoa mielekkäämmästä huomisesta ja tulevasta. Pienikin unelma auttaa ajattelemaan isosti.

Elämän ilo on siinä, että kaikkea ei voi suunnitella varmaksi, ja juuri siksi kannattaa unelmoida. Unelmilla on taipumus käydä toteen, varsinkin jos niitä kirjaa ylös. Vaikka matkalla kohti unelmaa tulisikin takapakkia (kuten meille jokaiselle jossain vaiheessa käy), sen ei kuitenkaan saa antaa latistaa.

Unelmat ja niiden saavuttaminen luovat toivoa ja auttavat kääntämään katseen kohti tulevaisuutta. Unelmat voivat olla hyvin henkilökohtaisia ja yksityisiä. Niistä puhuminen voi olla vaikeaa, sillä ne ovat voimakkaasti tunteisiin sitoutuneita ja kertovat meistä paljon. Kuitenkin unelmien saavuttamisessa voidaan tarvita toisten ihmisten tukea ja rohkaisua.

Jokaista lasta ja nuorta tulisi rohkaista kohti omia unelmiaan.

Katso ja näe mut, ei pelkästään sitä, mitä mä olen tehnyt.

Kuule oikeesti, mitä mä sanon ja muista seuraavalla kerralla, mitä me on puhuttu. Olisi kiva tuntea, että puhuminen vaikuttaa johonkin.

- Satanuoret, Satakunnan lastensuojelun kehittämissyksikkö

Keskity muhun, kun me jutellaan. Älä plaraa papereita tai kato konetta tai vastaile puhelimeen.

Kehu Kyllä mä jotain hyvääkin olen tehnyt tai onnistunut jossain.

Kerro jotain itsestä, joka tekee sinusta ihmisen.

Kunnioita mua ja läheisiäni. Vaikka mun vanhemmilla tai mulla itellä olis kaikenlaisia vaikeuksia, on meissä jotain hyvääkin ja mekin ollaan ihmisiä.

www.yhdessakoettua.fi

Kohtaamisen 6 Koota

Kohtaamisen arvoperustana on lasten ja nuorten näkeminen osaavina ja ajattelevina toimijoina. Heillä on ainutlaatuinen asiantuntijuus omasta hyvinvoinnistaan, ja heille tulee antaa aikaa ja tilaa kertoa siitä. Kuulluksi tuleminen on tärkeää: nuorten mielipiteitä tulee kunnioittaa, ja heitä koskevat päätökset tulee perustella ymmärrettävästi.

Nuoret ovat toistamiseen kertoneet, että kohdatuksi tuleminen motivoi muutokseen. Jotta voidaan päästä lasten ja nuorten tarpeisiin kiinni, tulee heidät ensin oppia tuntemaan. Keskeistä on ymmärtää, miltä heistä tuntuu, mitä he ajattelevat ja mitä he tarvitsevat ja aikovat.

Kohtaamisen 6 Koota kiteyttää olennaisen. Kaikilla on tärkeää sanottavaa omista kokemuksistaan ja tavoistaan pärjätä elämässä. Kaikki kaipaavat inhimillistä kohtaamista. Ilman arvostavaa kohtaamista erilaiset mallit ja työvälineet jäävät ontoiksi ilman todellisia vaikutuksia. Hyvässä kohtaamisessa on löydettävissä "kaikki se hyvä meissä".

Osallisuus omissa asioissa on jokaisen lapsen ja nuoren perusoikeus!

Kaikki se hyvä meissä.
#hyvämeissä

Tulevaisuus

Päivitetään lastensuojelu 2020-luvulle!

Kuva: Niina Vehmaa

On aika päivittää lastensuojelun termistö nykyaikaan.

Käytetty kieli ja tapa puhua muodostavat mielikuvia siitä, kuinka helppoa tai vaikeaa on päästä elämäntilanteissa eteenpäin. Lastensuojelussa käytetään yleisesti käsitteitä, jotka koetaan jännitteisinä tai syrjivinä. Näitä käsitteitä ovat muun muassa kodin ulkopuolelle sijoitettu lapsi, sijaislapsi ja huostaanotto. Kieli ja käytetyt sanat ovat aina valintojen tekemistä.

Asiakkaat ovat yksilöitä, eivät "tapauksia". Nämä termit ovat kielellisiä ansoja, jotka leimaavat lapsen sekä hänen ystäväpiirissään, yhteisössään että julkisessa keskustelussa. Lastensuojelun termistö tulee uudistaa asiakaslähtöisemmäksi, jotta se on helpommin ymmärrettävää ja inhimillisempää. Käytettyjen ilmaisu- ja käsitteiden pitää avautua lastensuojelun asiakkaille, mutta myös heille, joille lastensuojelu ei ole entuudestaan tuttu. Näin ollen termistön tulee olla lastensuojelun asiakkaita voimauttavaa ja kunnioittavaa. Sellaista, joka vie elämää eteenpäin.

Uskaletaan yhdessä luoda tulevaisuuden lastensuojelua.

Taiteilijat

Aaro Vuotila, Anas, Anniina Aunola, Aro Mielonen, Chrisu, Eeva, Eveliina Lehtiniemi, Julia, Juuso Kyyninen Iyyrikko aka Gabe vaan, Maaret Parviainen, Martu Väisänen, Matias Heiro, Meri, Meron Heiro, Muhis, Niina Vehmaa, Nona, Petronella Lehtiniemi, Reetta Kalliomeri, Roosa Kääriäinen, Rosamaria Bolom, Rosanna, Ruth Pääskyräita, Sannamari Ratilainen, Sini Kunnas, Tarja, Tenho, Tiia, Tuomas Linna, Ulla-Mari Lindström

Sekä kaikki lapset ja muut nuoret, jotka olivat mukana tuottamassa paikallisia taidenäyttelyitä.

Puhujat

Anastasia Pavlova, Anne Kalmari, Anneli Rikala, Antti Malinen, Feomir Hyvärinen, Helana Pöllänen, Jaana Jokinen, Jenni Taipalus, Johanna Santanen, Jukka Hämäläinen, Kirsi-Maria Hytönen, Maria Kaisa Aula, Marjatta Bardy, Marjo Kuronen, Marjo Laitala, Marjo Malja, Marketta Raivio, Martu Väisänen, Mikko Oranen, Mirja Antila, Niko Eskelinen, Onni Westlund, Petra Karhu, Pirjo Markkola, Päivi Känkänen, Sanna Vesikansa, Sari Siltavuori, Sari-Anne Paaso, Tarja Pääjoki, Tarja Pösö, Tiia Heinäsuo

Rahoittajat ja sponsorit

Color-Kolmio, Keski-Suomen liitto, Kirjapaino Kari ky, Mediakolmio Oy, Niinan Kuvamaailma, Perhehoitokumppanit Suomessa, Pohjois-Savon, Perhehoitajat ry, Sosiaali- ja terveysministeriö, Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus STEA, Taiteen edistämiskeskus Taike, Taiteilijatarvikeliike Farbe

Kiitos myös tiloista:

Tampereen kaupungin pääkirjasto Metso, Kuopion kaupungin pääkirjasto, Kauppakeskus Puuvilla, Galleria Hoppa, Galleria Kooma sekä Helsingin kaupungin Annantalo.

Kumppanit

Autalasta ry:n Vetuointi -hanke, Data Group JK Center, Digifon, Ehjä ry, Ensi- ja turvakotien liitto, Grafiikka- ja valokuvakeskus Ratamo, Helsingin Diakonissalaitoksen Perhetalkoot-toiminta, Helsingin perhehoito, Itä-Suomen Aluehallintovirasto, Itä-Suomen Tanssin Aluekeskus ITAK, Jyväskylän yliopisto, Jyväskylä Optiikka, Kalaliike Mäkinen, Kalevanpuiston vastaanottokoti, Kaupunkifestivaali Jyväskylän Kesä, Kuopion kaupunki/ Perusturva ja terveydenhuolto, Lapsi ja perhepalveluiden muutosohjelma, Lastenkulttuurikeskus Lastu, Lastenkulttuurikeskus Rulla, Lastensuojelun Keskusliitto, Lions-klubi LC Tampere/Diamonds, Jyväskylän kaupunki, Jyväskylän Veturitallit, Mitä sulle kuuluu? -nuorten kehittäjäryhmä, Nuorten Ystävät ry, Nuorten koti Kasvunpolku, Osallisuuden Aika ry, Oulun Diakonissalaitos, Oulun kaupungin sivistys- ja kulttuuripalvelut, Oulun vaikuttajat, Oulun yliopisto, Parturi-kampaamo & kauneushoitola Omalook, Pelastakaa Lapset ry / Kuopion Perheentalo,

Pelastakaa Lapset ry Itä-Suomi / Lastensuojelupalvelut, PePPI -hanke, Perhehoitokumppanit Suomessa Oy, Pirkanmaan Perhehoitajat ry, Porin ensi- ja turvakotiyhdistys ry, Porin kaupungin vapaa-aikavirasto/nuorisoyksikkö, Porin perusturva, Satakunnan Elävän Kuvan Keskus ry, Satakunnan lastensuojelun kehittämisyksikkö, Satanuoret, Siilinjärven kunta, Pohjois-Savon lastensuojelun kehittämisyksikkö, SOS-Lapsikylä Tampere, SOS-Lapsikylä Punkaharju, Stadin Vahvat Vaikuttajat -kehittäjäryhmä, Tampereen kaupungin Perhepalvelut, Tampereen nuoret kehittäjät, Tampereen Pelastakaa Lapset ry, Tarinateatteri Stora, Teatterikone, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, Toshiba Stores Jyväskylä, Uudenkoiviston vastaanottokoti, Vakiopaine, Voima Vaikuttaa! -verkosto, Yhteiset Lapsemme, #HCPSpirit

Vuonna 2017 toteutimme yhteistyössä useiden kumppaniemme kanssa Yhdessä Koettua -tapahtumakiertueen. Sen aikana kuulumme erilaisia lastensuojelun tarinoita ja koimme monia koskettavia hetkiä. Tähän vihkoon on kiteytetty kiertueemme kaikki keskeiset viestit, jotka toivomme otettavan huomioon lastensuojelun kehittämisessä, nyt ja tulevaisuudessa.

Terveisin,
Yhdessä Koettua -tiimi
Helena, Johanna ja Marjukka